GEMEENTE ENSCHEDE

# Voorstel Gemeenteraad B

| | | | |
|---|---|---|---|
| **Onderwerp** | Subsidieverordening wijkbudgetten en stadsdeelbudgetten 2025 | | |
| **Portefeuillehouder** | Niels van den Berg agendaletter (B) | | |
| | | | |
| **Organisatieonderdeel** | Cluster Stadsdeelmanagement | Aangeboden aan Raad | 6 mei 2025 |
| **Stuknummer** (invulling door Griffie) | | Corsanummer | 2500009868 |

**Wij stellen u voor te besluiten om:**

1. De subsidieverordening wijkbudget en stadsdeelbudgetten 2025 vast te stellen onder gelijktijdige intrekking van de Subsidieverordening wijkbudgetten 2017;
2. Kennis te nemen van de memo Wijkbudgetcommissie Enschede.

**Inleiding en voorgeschiedenis**
Uw raad heeft de wijkbudgetten in 2011 (besluit d.d. 22 maart 2011) ingevoerd als participatie instrument. Hiermee krijgen bewoners de mogelijkheid zelf keuzes te maken voor de verbetering van de eigen leefomgeving. Wijkbudgetten moedigen aan te participeren en dragen bij aan bevordering en versterking van de betrokkenheid, zeggenschap, verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid van bewoners. Sinds de invoering zijn met wijkbudgetten honderden mooie bewonersinitiatieven gerealiseerd. Die variëren van de aanleg van speelplekken, bloemenvelden, hondenrenvelden, het houden van straat,- buurt en wijkactiviteiten, bijdragen aan jeugd- en sportfaciliteiten en culturele activiteiten.

De wijze waarop Enschede inwoners samen laat besluiten over ideeën die bijdragen aan de leefbaarheid in de eigen wijk past in onze strategische opgave Open Enschede waarin we inwoners stimuleren en ondersteunen om initiatieven voor verbetering van de leefomgeving van hun eigen wijk of dorp te realiseren. Het coalitieakkoord 2022-2026 “Samen trots op Enschede” belegt bij stadsdeelmanagement de opgave initiatieven van inwoners en organisaties verder te brengen en te verbinden met de gemeente.

De geldende subsidieverordening wijkbudgetten 2017 is op 19-12-2016 vastgesteld. In 2021 is gebleken dat er op het gebied van de rechtmatigheid een juridische kwaliteitsslag gemaakt moet worden. In het Actieplan samenlevingsgericht werken 2022-2025 (Raadsbrief van 29-11-2021) is aangegeven in deze periode de subsidieverordening wijkbudgetten te herijken. In 2023 is door de afdeling juridische zaken richting gegeven waar de nieuwe subsidieverordening aan moet voldoen. Belangrijkste wijziging is dat in de geldende werkwijze is sprake van doorbeschikken van subsidiegelden. Daarvoor zijn de wijkorganen niet bevoegd. De nieuwe subsidieverordening voorkomt doorbeschikken doordat het college het formele besluit neemt en de beschikking stuurt naar de aanvrager van de subsidie. De nieuwe subsidieverordening houdt de belangrijkste doelen in stand. (1) Inwoners aanmoedigen zelf ideeën uit te werken die bijdragen aan ontmoeting, meedoen, spelen, sport en voorstellen die bijdragen aan natuur, groen en een schone leefomgeving en (2) eigen zeggenschap over de middelen die beschikbaar zijn voor de wijk.

**Publieksvriendelijke samenvatting**
De subsidieverordening wijkbudgetten wordt geactualiseerd. Er vindt een verschuiving plaats van het subsidiëren van wijkorganen naar de indiener van het idee of initiatief. Reden daarvoor is dat er sprake is van doorbeschikken van gelden van het wijkorgaan naar bewonersinitiatieven. Het wijkorgaan is daartoe niet bevoegd. In de nieuwe verordening worden in de wijken wijkbudgetcommissies opgericht die het college adviseert over binnengekomen ideeën van wijkbewoners. De belangrijkste taken zoals het bespreken en beoordelen van een bewonersaanvraag en keuzes maken waar het jaarbudget aan kan worden besteed blijft bij wijken. De wijkbudget geeft een zwaarwegend advies. Het college wijkt slechts af als er strijdigheid is met wet- en regelgeving of gemeentelijk beleid.

**Gewenst effect van het besluit in relatie tot de strategische opgaven**
Open Enschede: Het stimuleren en ondersteunen van inwoners om initiatieven voor verbetering van de leefomgeving van hun eigen wijk of dorp te realiseren. Met de nieuwe werkwijze dragen we bij aan meer zeggenschap in de wijken en meer sociale samenhang onder bewoners. Binnen de huidige wet- en regelgeving is de maximale ruimte gezocht als het gaat om verantwoordelijkheid voor de eigen leefbaarheid.

Coalitieakkoord 2022-2026 “Samen trots op Enschede”. Stadsdeelmanagement heeft de opgave initiatieven van inwoners en organisaties verder te brengen en te verbinden met de gemeente.

**Argumenten**
*1.1 De nieuwe wijze van uitvoering is juridisch rechtmatig*
Met de nieuwe werkwijze doorstaan we een juridische toets. Subsidieverstrekking wordt uitgevoerd conform de huidige wet- en regelgeving.
*1.2 Uitvoering wordt verplaatst van stadsdeelmanagement naar het expertisepunt subsidies*
Het expertisepunt subsidies wikkelt alle gemeentelijke subsidies af. Het expertisepunt is daarvoor optimaal ingericht en werkt aan verdere automatisering om afwikkeling van subsidieaanvragen te vereenvoudigen.
*1.3 We hebben de verbeterpunten in een bijlage uitgewerkt*
Zie hiervoor de bijlage “Uitleg verschillen subsidieverordening wijkbudget 2025 met de subsidieverordening wijkbudget 2017”.
2.1 *De concept memo wijkbudgetcommissies Enschede is als bijlage toegevoegd.*
Hierin is uitgewerkt de taken en verantwoordelijkheden van de wijkbudgetcommissies om het college te kunnen adviseren. Deze memo wordt na vaststelling van de subsidieverordening door het college vastgesteld.

**Risico’s**
*1.1. Afwijking van advies en besluit*
Het college kan afwijken van het zwaarwegende advies als dit in strijd is met wet- en regelgeving en gemeentelijk beleid. Daaruit kan verschil van mening ontstaan of verstoring van de relatie tussen gemeente en wijkbudgetcommissie.
Indien het college reden ziet om van het zwaarwegende advies af te wijken is het aan stadsdeelmanagement om de aanvrager en de adviescommissie bij elkaar te brengen voordat het besluit schriftelijk wordt verzonden. In de proceslijn is opgenomen dat de aanvraag wordt geparkeerd om in gesprek met elkaar het verschil van inzicht te delen en te bekijken hoe een aanvraag aangepast kan worden zodat deze wel afgehandeld kan worden naar ieders tevredenheid.

*1.2 Bezwaar op besluit*
De subsidieaanvrager ontvangt in de beschikking informatie op welke wijze bezwaar gemaakt kan worden op het besluit. Dit is een verbeterpunt ten opzichte van de verordening 2017 waarin niet geregeld is hoe inwoners bezwaar kunnen maken op het besluit van het wijkorgaan. Het risico is dat dit tot (extra) bezwaren leidt die door de bezwaarschriftencommissie moeten worden behandeld. Om dit te voorkomen wordt met betrokken partijen het gesprek aangegaan om te bekijken hoe een aanvraag aangepast kan worden zodat deze wel afgehandeld kan worden naar ieders tevredenheid.

**Kosten en financiële dekking van het voorstel**
Uitgaande van 750 subsidieaanvragen per jaar, waarbij 500 aanvragen onder €1.500,- zijn en 250 aanvragen boven €1.500,-
Beschikkingen onder €1.500 worden zonder voorafgaande verlening vastgesteld. Daarboven moet een vaststelling worden verwerkt nadat de aanvrager de uitgaven heeft verantwoord.

Uitvoering wordt belegd bij het Expertisepunt Subsidies. Uitvoeringskosten worden geraamd op +/- € 23.000,- structureel per jaar.

- 45 minuten als subsidie direct kan worden vastgesteld (500 dossiers)
  - 500 x 45min = 375 uur x € 34,07 = ca **€ 12.777**
- 70 minuten als subsidie later wordt vastgesteld (250 dossiers)
  - 250 x 70min = 292 uur x € 34,07 = ca **€ 9.949**

Dekking vindt plaats binnen het product samenlevingsgericht werken.

**Afweging en alternatieven**
De subsidieverordening niet aanpassen betekent dat de gemeente juridisch onrechtmatig handelt.

Alternatieven
1.1 Subsidievouchers
Onderzocht is of wijkorganen subsidievouchers kunnen krijgen die zij kunnen verstrekken aan inwoners met een initiatief. Deze werkwijze is gelijk aan doorbeschikken van subsidiegeld en is daarmee geen optie.
1.2 Mandateren van wijkbudgetcommissies
De dertig wijkbudgetcommissie mandateren om namens het college uitvoering te geven aan het verstrekken van subsidies is uitvoerig onderzocht. Dit is geen optie omdat:
- Dat elk lid (zo'n 120 personen) benoemd moeten worden en elke mutatie leidt tot een collegebesluit.
- De hele administratieve last van beschikken komt bij de wijkbudgetcommissie te liggen.
- De wijkbudgetcommissie moet het besluit bij bezwaar verdedigen bij de bezwaarschriftencommissie.
- Te zware belasting met het risico dat vrijwilligers afhaken.
- Het beleggen van een overheidstaak om namens het college uitvoering te geven is een te grote verantwoordelijkheid.

**Participatie**
De wijkorganen en bestaande wijkbudgetcommissies zijn op verschillende momenten betrokken. In november 2024 zijn de wijken per stadsdeel bijgepraat over de noodzaak van een nieuwe verordening en welke richting gekozen is. Na uitwerking hebben de wijken in maart de conceptverordening ontvangen. De wijken zijn uitgenodigd voor een bijpraatsessie en hadden de mogelijkheid tot 31 maart inhoudelijk te reageren.
De grootste zorg van de wijken was of hun rol nog van betekenis is. Dat is weggenomen omdat de belangrijkste taken, het spreken van initiatiefnemers en het besluiten om bedragen toe te kennen onveranderd blijft. Uit hun inbreng is verder meegenomen het aanbieden van handgeld voor kleine uitgaven en de borging dat elke wijk eigen afwegingskaders kent hoe zij met aanvragen omgaat.

**Communicatie**
De wijkorganen zijn na het collegebesluit geïnformeerd over het collegebesluit en hebben de definitieve versie van de verordening kunnen raadplegen. Na het raadsbesluit volgt opnieuw een bericht naar de wijken.
Communicatie naar de inwoners is niet nodig omdat voor het aanvragen van wijkbudget niets wijzigt. Op de website zal de proceslijn worden aangepast zodat inwoners kennis kunnen nemen van het verloop van hun subsidieaanvraag.

PR over het besluit
De nieuwe regelgeving is een juridische correctie op wijkbudgetten. De werkwijze is niet nieuw. Een persbericht hierover is niet nodig.

Openbaar
De besluitvorming is openbaar

Rechtsgeldige bekendmaking
Na besluitvorming zal de Subsidieverordening wijkbudgetten 2025 in het Elektronisch Gemeenteblad bekend gemaakt worden.

**Vervolg**
Na vaststelling van de verordening krijgt het college ter vaststelling aangeboden:
- De memo wijkbudgetcommissies
- Het aanvraagformulier subsidie wijkbudgetten
- Het overzicht wijkbudgetcommissies en leden van de commissies
- Voorstel tot het intrekken van de nadere regels subsidieverordening wijkbudgetten 2017

In het derde kwartaal van 2025 willen we een testperiode inlassen om gebruikservaring op te doen. Hier worden verschillende wijkorganen bij betrokken.
De nieuwe werkwijze gaat in op 01-01-2026

**Bijlagen**

| Nummer | Omschrijving | College | Raad | Niet actief publiceren | Geheim |
|---|---|---|---|---|---|
| 01 | Subsidieverordening wijkbudgetten 2025 | Ja | Ja | Nee | Nee |
| 02 | Uitleg verschillen subsidieverordening en 2025 met 2017 | Ja | Ja | Nee | Nee |
| 03 | Raadsbesluit | Ja | Ja | Nee | Nee |
| 04 | Memo wijkbudgetten Enschede | Ja | Ja | Nee | Nee |

**Burgemeester en Wethouders van Enschede,** _____
**de loco-Secretaris,** **de Burgemeester,**

E.A. Smit R.W. Bleker